

**Міністерство освіти і науки України,
Мукачівський державний університет,
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара**

Збірник тез доповідей

I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції

16 квітня 2026 року

МУКАЧЕВО-2026

УДК 001.89:373.2.013:376.013(043.2)

НЗ4

Наукові пошуки молоді в галузі дошкільної та спеціальної освіти: збірник тез доповідей I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції (16 квітня 2026 р., Мукачєво) / За заг. Ред. В.В. Іванової. Мукачєво: Вид-во МДУ, 2026. 153с.

**Рекомендовано до поширення в мережі Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «22» квітня 2026 р.)**

Рецензент:

Зданевич Лариса Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, психології і фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

У збірнику вміщено тези доповідей учасників I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції, у яких висвітлено актуальні напрями розвитку дошкільної освіти в Україні та світі, розкрито сучасні підходи до організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти, проаналізовано психолого-педагогічні аспекти розвитку дітей раннього та дошкільного віку. Особливу увагу приділено впровадженню інноваційних технологій навчання і виховання, а також підготовці фахівців дошкільної та спеціальної освіти у закладах вищої освіти, визначенню основних викликів і перспектив їх професійного становлення.

Видання адресоване здобувачам вищої освіти, науковцям, педагогічним працівникам, а також усім, хто цікавиться питаннями розвитку дошкільної та спеціальної освіти.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Редакційна колегія:

Іванова Вікторія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Атрощенко Тетяна Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Попович Оксана Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету, Мукачівський державний університет.

Чекан Оксана Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Кас'яненко Оксана Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

© Мукачівський державний університет, 2026

©Кафедра дошкільної та спеціальної освіти, 2026

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1	
АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	7
<i>Кікало Ліна Василівна, Поляк Юліана Іванівна,</i> ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	7
<i>Науковий керівник: Микуліна Антоніна Костянтинівна</i> <i>Матей Євгенія Василівна,</i> ЗДОРОВ'Я ЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (В УМОВАХ СЕНСОРНОЇ КІМНАТИ)	11
<i>Науковий керівник: Черепаня Наталія Іванівна</i>	
<i>Огар Наталія Василівна,</i> ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	15
<i>Науковий керівник: Атрощенко Тетяна Олександрівна</i> <i>Сокурєнко Дар'я Федорівна,</i> ВПЛИВ МОВЛЕННЄВОГО СЕРЕДОВИЩА НА РОЗВИТОК АКТИВНОГО СЛОВНИКА ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	18
<i>Науковий керівник: Шевченко Юлія Михайлівна</i>	
<i>Субота Богдана Юрійвна,</i> ОСОБИСТІСНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	21
<i>Науковий керівник: Атрощенко Тетяна Олександрівна</i>	
<i>Царван Катерина,</i> РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА	24
<i>Науковий керівник: Микуліна Антоніна Костянтинівна</i>	
НАПРЯМ 2	
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	29
<i>Бабідорич Тетяна Володимирівна,</i> РОЗВИТОК СЛУХОВОГО СПРИЙМАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ ЗАСОБАМИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	29
<i>Науковий керівник: Кас'яненко Оксана Миколаївна</i>	
<i>Данкович Леся Василівна,</i> МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ВЗАЄМОДІЯ ФАХІВЦІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗДО	32
<i>Науковий керівник: Вовчок Вікторія Михайлівна</i> <i>Диусь Каріна Іванівна,</i> ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАЦІЇ У ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	35
<i>Науковий керівник: Чекан Оксана Іванівна</i>	

до взаємодії з оточенням, засвоєння соціальних норм і ролей та успішної інтеграції в суспільство.

Література:

1. Пасічніченко А.В., Ковалевська Н.В. Соціалізація дітей дошкільного віку в умовах сучасних викликів. *Імідж сучасного педагога*, 2025. №2 (221). С.12-15.

2. Піроженко Т. Особистість дитини. *Дошкільне виховання. Актуальні проблеми*, 2021. №8. С. 3-4.

3. Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція. Наказ МОН України №33 від 12.01.2021. URL: [HYPERLINK](https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0033729-21)

["https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0033729-21" \l "Text"](https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0033729-21)

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0033729-21#Text>

*Царван Катерина,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальності 016 Спеціальна освіта
Науковий керівник: Микуліна Антоніна Костянтинівна,
старший викладач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський
державний університет,
м. Мукачеве*

РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА

ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

У сучасній освіті багато уваги приділяється особистісному розвитку дітей дошкільного віку. Саме в цей період формується мовлення, уява, пам'ять, мислення та здатність до самовираження. Дошкільний вік є сприятливим періодом для розвитку її творчого потенціалу.

Ефективним засобом формування творчої особистості дошкільника є образотворча мистецтво, яке сприяє розвитку фантазії, позитивних емоцій та естетичного смаку.

Мистецтво відіграє важливу роль у розвитку особистості дитини. Воно відображає рівень культури та сприяє формуванню цінностей. Через мистецьку

діяльність дитина отримує натхнення та прагнення до саморозвитку [2]. Саме тому освітній напрям «Дитина у світі мистецтва» посідає важливе місце в дошкільній освіті.

Різні види мистецтва розширюють досвід сприймання та допомагають краще орієнтуватися в навколишньому середовищі. Ознайомлення з живописом, графікою, скульптурою та декоративними виробами формують уявлення про красу. Діти навчаються помічати деталі, порівнювати та узагальнювати. Така діяльність впливає на розвиток мислення й мовлення.

Залучення до мистецтва збагачує досвід дитини та розвиває здатність розуміти інших. Це сприяє формуванню емпатії та особистісної компетентності. У результаті розвивається мистецько-творча компетентність, яка передбачає вміння дитини реалізовувати свій творчий потенціал у різних видах діяльності [5, с. 5].

Метою мистецької освіти є гармонійний розвиток дитини, формування естетичного смаку та загальної культури. Вона сприяє розвитку творчого ставлення до життя. Водночас важливо розуміти, що мистецька діяльність не спрямована на підготовку професійних митців, а на розвиток особистості та збереження її унікальності.

Мистецько-творча компетентність формується через розвиток спостережливості та емоційності. Ефективними є «паузи споглядання» та «паузи вслуховування». Вони викликають інтерес і емоції. Допомагають глибше сприймати красу. Неквапливе сприймання формує щирі естетичні переживання [5, с. 7].

Сприймання художніх образів супроводжується емоційним відгуком і формуванням особистісного ставлення. Дитина передає власні враження через різні засоби виразності. Формується здатність оцінювати та інтерпретувати побачене. Внутрішній світ поступово збагачується новими переживаннями.

Водночас мистецька діяльність має бути не лише виконанням зовнішніх дій, а й процесом внутрішнього розвитку. Вона сприяє поступовому усвідомленню дитиною власних емоцій і переживань, переходу від пізнання

зовнішнього світу до розуміння себе. Особливо важливим є розвиток уміння відчувати, керувати своїми емоціями та відтворювати їх у художніх образах [5, с. 6].

Формування емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва пов'язане з розвитком емоційної сфери дитини. Тому потрібно створювати умови для переживання дітьми краси. Враховується і зв'язок естетичного, морального та інтелектуального розвитку дошкільника. Дитина має взаємодіяти з довкіллям і художніми образами [1].

Образотворча діяльність створює умови для вільного самовираження дитини дошкільного віку. Під час малювання, ліплення та аплікації діти проявляють себе та створюють власні образи. Саме через творчість дитина може передати власні почуття, переживання та внутрішній стан. Це дає змогу дорослим краще зрозуміти її емоційний світ.

Заняття з образотворчої діяльності забезпечують формування базових умінь і навичок, активізують пізнавальну діяльність дитини. У процесі роботи дитина експериментує з матеріалами, кольорами та формами, у неї розвиваються уява, ініціативність і самостійність. Поступове ускладнення завдань підтримує інтерес до творчості.

Організація занять передбачає поєднання різних форм роботи. Індивідуальні та групові завдання сприяють розвитку взаємодії. Виникають умови для обміну думками та спільної діяльності. Розвиваються комунікативні вміння та здатність до співпраці.

Досвід показує, що одна з найбільш важливих умов успішного розвитку дитячої художньої творчості – різноманітність і варіативність роботи з дітьми на заняттях. Новизна обстановки, незвичайний початок роботи, красиві і різноманітні матеріали, цікаві для дітей завдання, що не повторюються, можливість вибору і ще багато інших чинників, – ось що допомагає не допустити в дитячу образотворчу діяльність одноманітність і нудьгу, забезпечує жвавість і безпосередність дитячого сприйняття і діяльності. Важливо, щоб всякий раз вихователь створював нову ситуацію так, щоб діти, з одного боку, могли

застосувати засвоєні раніше знання, навички, уміння, з іншої – шукали нові рішення, творчі підходи. Саме це викликає у дитини позитивні емоції, радісне здивування, бажання творчо працювати [3, с.135].

В роботі з дошкільниками потрібно уникати надмірних вимог і жорстких правил щодо виконання творчих робіт. Критика або нав'язування «правильного» способу зображення можуть знизити інтерес до творчості. У результаті дитина втрачає бажання проявляти ініціативу та відкрито виражати свої почуття.

Натомість підтримка та створення емоційно сприятливого середовища сприяють накопиченню різноманітного досвіду, який свою чергу розширює емоційний спектр дитини та позитивно впливає на розвиток її творчих здібностей [4].

Отже, образотворче мистецтво є дієвим засобом формування творчого потенціалу дошкільників. Воно сприяє самовираженню, розвитку емоційної сфери та становленню особистості. Створення сприятливих умов і підтримка з боку педагога забезпечують ефективність цього процесу.

Література:

1. Лист Міністерства освіти і науки України від 16.03.2021 № 1/9-148 «Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти». URL: <https://surl.li/hsogtw>

2. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 № 33 «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція». URL: <https://surl.li/brxvbl>

3. Микуліна А. К. Розвиток творчості у дошкільників в процесі малювання нетрадиційними техніками. *Міжнародний науковий журнал «Освіта і наука»* / ред. кол.: Т.Д. Щербан (гог. ред.);заст. гол. ред.: Jerzy Piwowarski; В.В. Гоблик. – Мукачєво-Чєнстохова : РВВ МДУ; Академія ім. Я. Длугоша, 2018. Випуск №2(25). С. 134-138.

4. Піщик Ю.М. Досвід роботи: «Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку в образотворчій діяльності». Всеосвіта. URL:

<https://vseosvita.ua/library/dosvid-roboti-rozvitok-tvorcih-zdibnostejditejdoskilnogo-viku-v-obrazotvorcij-dialnosti-422851.htm/>

5. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку засобами арт-освітніх технік образотворення : методичний посібник / укл. Л. Б. Міщенко; за ред. І. В. Удовиченко. Суми. Ніко, 2021. 50 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>